

การเตรียมร้านฯ เพื่อการตรวจประเมิน...ร้านยาคุณภาพ

โดย ภาณุเพ็ญทิพา แก้วเกตุทอง
และโครงการ การบริการงานส่งเสริมสุขภาพ ในร้านยาคุณภาพ

มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนบริการ

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	สิ่งที่ร้านฯต้องเตรียม
<p>1. ความมั่นคง แข็งแรง ความเพียงพอ ให้บริการ ความเป็นสัดส่วนจากสิ่งแวดล้อม</p>	<p>สภาพโดยทั่วไปของร้านยา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานที่มั่นคง แข็งแรง <i>ก่อสร้างด้วยวัสดุมั่นคงแข็งแรง</i> - เป็นสัดส่วน กำหนดขอบเขตชัดเจน ไม่ถูกรบกวนจากสิ่งแวดล้อม - พื้นที่เพียงพอ เหมาะสมต่อการให้บริการ : ขนาดพื้นที่ [ ] 8-15 ตร.ม. [ ] > 15 ตร.ม. ☐ มีอย่างน้อยด้านหนึ่งของร้านติดกับผนังอาคาร หรือมีฉากกั้น (Partition) ที่ยึดตรึงกับพื้น โดยมีความสูงไม่น้อยกว่า 2 เมตร 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้านต้องเป็นห้องชัดเจน ควรมีผนังอย่างน้อย 1 ด้านติดผนังอาคาร ส่วนอีก 2 ด้านถ้าไม่ได้เป็นผนังห้อง จะต้องกั้นด้วยวัสดุฉาก ฝ้า ที่แข็งแรงสูงไม่น้อยกว่า 2 ม. - ไม่มีสิ่งรบกวนต่อการให้บริการ : แสง กลิ่น สี เสียง - พท. : ร้านยาคุณภาพ ใช้อย่างน้อย 8 ตรม. : ถ้าเป็นร้านยาในระบบหลักประกันฯ (ร้านยาเข้าโครงการฯ) ต้องอย่างน้อยมี พท. 15 ตรม (ทั้งร้าน) มีบริเวณให้คำปรึกษาและ พท.เภสัชให้บริการ ต้องไม่น้อยกว่า 8 ตรม. - มีบริเวณให้คำปรึกษาเป็นส่วน โตะแยกออกจากบริเวณเคาน์เตอร์ขายยา สามารถเก็บความลับคนไข้ระหว่างการสนทนาได้
<p>2. ความสะอาด เป็นระเบียบ</p>	<p>ดูในภาพรวมว่าเป็นที่น่าพึงพอใจหรือไม่เพียงใด เมื่อได้เห็นร้านยาดังกล่าว</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ หน้าร้าน สะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อย ☐ ไม่มีการวางยา สัมผัสพื้นโดยตรง ☐ ไม่มีการวางของใช้อุปกรณ์ หรือสิ่งของ บนทางเดินของผู้มารับบริการ ☐ ภายในร้านจัดเป็นระเบียบเป็นระบบ ☐ พื้นที่เก็บสำรองยา/คลังเวชภัณฑ์ 	<ul style="list-style-type: none"> -ไม่วางยาสัมผัสพื้นโดยตรงทั้งในสต็อก และในร้าน ให้ใช้แผ่นพีวีเจอร์บอร์ด หรือ แผ่นกระดานลังหรือ Palate พลาสติก (Palate พลาสติก ดีกว่าไม้ เพราะไม้อาจจะมีปัญหาเรื่องเชื้อรา และปลวก (กรณีที่ไม่โดนความชื้น มีน้ำเปียก) -ไม่วางของเกะกะทางเดิน -ในคลังสะอาด อย่าให้มีกลิ่นสกปรก ห้ามรับประทานอาหารในสต็อก -กรณีมีชั้นเก็บยาในสต็อก ให้มีป้าย “พื้นที่สำรองยา” โดยเฉพาะการแยกระหว่าง ยาดี กับยา หมดยอายุ ให้ห่างกัน หรือ มีการกั้นแยกชัดเจน ระบุ “ ยาหมดยอายุ รอทำลาย “ "ให้ชัด

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	สิ่งที่ร้านฯต้องเตรียม
	สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย และการจัดเก็บ (พื้นที่จัดวาง) เหมาะสม – ไม่วางบนพื้น มีป้ายแสดงว่าเป็น “พื้นที่เก็บสำรองยา”	
3. การจัดสัดส่วนในการปฏิบัติงานต่างๆ	<p>การจัดพื้นที่ภายในร้าน</p> <p>☐ มีส่วนบริการโดยเภสัชกร (บริเวณขายยาและให้คำปรึกษา) มีขนาดไม่น้อยกว่า 8 ตรม. โดยความยาวของด้านที่สั้นที่สุดของพื้นที่ไม่น้อยกว่า 2 เมตร</p> <p>☐ ส่วนที่ต้องบริการโดยเภสัชกรสามารถปิดล็อก และ/หรือ ปิดบังได้</p> <p>☐ มีบริเวณให้คำปรึกษา (โต๊ะ/เก้าอี้)</p> <p>- มีป้ายระบุ “บริเวณให้คำปรึกษาด้านยา” และมีพื้นที่เพียงพอเป็นส่วนส่วนในการให้คำปรึกษาแนะนำเป็นส่วนตัว</p> <p>☐ มีการจัดสัดส่วนพื้นที่ป้องกันไม่ให้ผู้มารับบริการเข้าถึง ยาอันตราย ยาควบคุมพิเศษ หรือ ยาที่ต้องควบคุมการจ่ายโดยเภสัชกร ได้</p> <p>☐ มีส่วนบริการตนเอง ☐ มีบริเวณสื่อเผยแพร่และให้ความรู้/</p>	<p>- มีส่วนบริการโดยเภสัชกร (บริเวณขายยาและให้คำปรึกษา) มีขนาดไม่น้อยกว่า 8 ตรม. โดยความยาวของด้านที่สั้นที่สุดของพื้นที่ไม่น้อยกว่า 2 เมตร</p> <p>-บริเวณยาอันตรายให้มีวัสดุปิดบังกรณีเภสัชกรไม่อยู่ต้องปิดยาอันตรายไม่ให้ลูกค้าเห็นยาอันตราย จะเป็นม่าน แผ่นพลาสติก แผ่นไว นิล ผ้า หรือวัสดุอะไรก็ได้ที่บิไม่สามารถมองเห็นได้ จะแขวน ผูก ตัด ตรึง วิธีไหนก็ได้ พร้อมมีข้อความแสดง “ เภสัชกรไม่อยู่ หรือ พัก หรือ นอกเวลาปฏิบัติการ...งดขายยาอันตราย “</p> <p>-ยาอันตราย:วางหลังเคาน์เตอร์เภสัชเท่านั้น ผู้รับบริการจะหยิบเองไม่ได้ ห้ามวางรวมในบริเวณบริการตนเอง หรืออย่างน้อยอยู่ใกล้บริเวณที่เภสัชกรสามารถให้คำอธิบายและดูแลการหยิบของลูกค้าได้</p> <p>-ที่เก็บยาควบคุมพิเศษ ,วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท,ยาเสพติดให้โทษประเภท 3 ต้องเก็บในตู้หรือลิ้นชักที่ล็อกกุญแจได้ มีป้ายติดเป็นแต่ละประเภทชัดเจน กรณีวางในลิ้นชักเดียวกัน ต้องแยกกล่องแต่ละประเภทให้ชัดเจน และนำว่าควรเป็นตู้ ที่แบ่งชั้นชัดเจน ดีกว่าการใช้ลิ้นชักเดียว เนื่องจากมีโอกาสเสี่ยงในการหยิบสลับได้</p> <p>-ถ้ามีส่วนบริการตนเอง หรือ Self Service ให้เขียนแสดง หรือ แยกส่วนในร้านให้ชัดเจน</p> <p>-มีชั้น หรือ ที่วาง หรือ กล่องใส่เอกสาร,แผ่นพับ (แจกฟรี)... แยกชนิดเอกสาร โดยใช้ที่วางคนละอันเลยจะดีที่สุด กรณีมีที่วางเอกสารอันเดียว ให้วางแยกกันคนละชั้น อย่าให้อยู่ชั้นเดียวกัน เพราะจะปะปนกันง่าย ระบุประเภทแผ่นพับแต่ละชั้น ให้ชัดเจน เอกสาร หรือ แผ่นพับ ได้แก่</p> <p>1 เอกสารวิชาการ = แผ่นพับวิชาการ : ควรมาจากหน่วยงานรัฐ หรืออื่นๆที่น่าเชื่อถือ เช่น สำนักอนามัย / กรมควบคุมโรค / องค์กร/มูลนิธิที่ไม่แสวงกำไร</p> <p>-กรณีจัดทำเองต้องมีที่มาของแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้</p> <p>-กรณีจัดทำจากบริษัทต้องไม่มีการอ้างถึงชื่อการค้าของผลิตภัณฑ์ใดๆ โฉวได้แต่ชื่อบริษัท หรือ Logoบริษัท เท่านั้น</p> <p>2 เอกสารเพื่อการโฆษณา : ชัดเจนว่ามีชื่อ รูป สินค้า ยา ผลิตภัณฑ์ มีเลขที่อนุญาตในการโฆษณา ข.ระบุพศ. (เลขอนุญาตโฆษณามีอายุ 5 ปี) ให้อภัยสำรวจดูในและนอกร้านด้วย (หมายรวมถึง..แผ่นป้าย ทิวพี แอนตาซิล ในร้านและ นอกร้าน</p>

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	สิ่งที่ร้านฯต้องเตรียม
	<p>โฆษณาแยกกัน เห็นชัดเจน</p> <p>☐ มีป้ายแสดงและแบ่งพื้นที่ชัดเจน</p> <p>☐ ผู้รับบริการเห็น รับรู้และเข้าใจง่าย</p>	<p>ที่เป็นไว้นิลบั้งแดด ติดกำแพง ติดประตู ติดกระจก...ตรวจดู พศ. อย่าให้เกิน 5 ปี นับจากวันที่ของการอนุญาตโฆษณาด้วย)</p> <p>3 เอกสารสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ : มีหลายบริษัททำให้เภสัชกร หรือ แพทย์ เท่านั้น ห้ามนำไปวางปนในชั้น 1,2 ข้างต้น ...<i>(บางที่ Sale เอมาวางให้ที่ร้านฯ เรามักจะลืมดู)</i> มีระบุข้อความในแผ่นพับ เอกสารสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ...</p>
<p>4. การควบคุมสภาพแวดล้อม</p>	<p>สภาพแวดล้อมภายในร้าน</p> <p>☐ แสงสว่างเพียงพอสามารถอ่านฉลากยาที่มีขนาดเล็กได้</p> <p>☐ อากาศถ่ายเทดี และความชื้นเหมาะสม ☐ การป้องกันแสงแดด (ร้าน/คลัง) – ไม่ให้แสงแดดส่องตรงยาและเวชภัณฑ์</p> <p>☐ อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย (ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า 4 กิโลกรัม) และติดตั้งสูงจากพื้นไม่เกินกว่า 1.5 เมตร สามารถพร้อมใช้งาน</p> <p>☐ มีเครื่องปรับอากาศเทอร์โมมิเตอร์ และบันทึกอุณหภูมิสม่ำเสมอ ตรวจสอบได้</p> <p>[ ] ควบคุมจากส่วนกลาง [ ] ภายในร้าน ไม่เกิน 30°C</p> <p>[ ] ควบคุมภายในร้าน [ ] คลัง เวชภัณฑ์ ไม่เกิน 30°C</p> <p>[ ] ตู้เย็น ในช่วง 2-8°C</p>	<p>-แสงสว่างในร้านต้องสบายตา ไม่แสบตา ไม่มีมืดจนอ่าน เขียน ลำบาก</p> <p>-อากาศถ่ายเทดี</p> <p>-ระวังเรื่องแดดส่อง ถ้ามีแดดส่องช่วงเวลาไหน ให้หาอุปกรณ์ ฟิล์มเจอร์บอร์ด ผ้า กระจาด...ปิดที่กระจกหน้าร้านไม่ให้แดดเข้ามาถึงยา ทั้งนี้แนะนำว่า..บริเวณที่ร้อนที่สุดของร้าน ควรเป็นบริเวณที่ตรวจวัดอุณหภูมิของร้าน</p> <p>-ถังดับเพลิง ต้องมีในร้าน ถังเล็ก ๆ ก็พอ (ชื้อตามห้าง ๆ) ให้วางสูงจากพื้น โดยมีที่รอง หรือ หาที่แขวน ห้ามวางอะไรมัดบังหรือ วางของกันเพราะจะหยิบไม่ได้เวลาฉุกเฉิน</p> <p>-การเช็คอุณหภูมิในร้าน : วันละ 2 ครั้ง มักเลือกเวลาตอนประมาณ สิบโมง 1 ครั้ง กับช่วงที่ร้อนที่สุดของวันอีก 1 ครั้ง (เหตุผล ถ้าตอนที่ร้อนสุด อุณหภูมิไม่เกิน 30 แปลว่า ทั้งวัน จะไม่เกิน 30 C แน่แน่นอน)</p> <p>ในสต็อก : 2 ครั้งเช่นกัน</p> <p>-กรณีในสต็อกไม่ติดแอร์...ถ้าร้อนเกิน 30 C ในบางครั้ง ต้องแก้ไขป้องกัน อย่างไร??</p> <p>ตอบ : ถ้าร้อนมากๆเหมือนหน้าร้อนที่ผ่านมา ให้แยกยาที่ไวต่อความร้อนมาวางในบริเวณร้าน(ที่เย็นกว่า)แทนการวางในสต็อกได้แก่ กลุ่ม Vitamin Antibiotic ยาป้ายตา ยาหยอดตา และหาวิธีช่วยระบายความร้อน โดยใช้พัดลม (ธรรมชาติ) หรือเปิดหน้าต่าง เปิดประตู ช่วยระบาย/ช่วยลดความร้อน หรือเปิดส่วนที่มีแอร์ให้อากาศเย็น Flow เข้าไปลดความร้อนข้างใน (ห้ามใช้ พัดลมไอน้ำ เพราะจะทำให้เกิดความชื้น มีผลต่อ กล่องยา ฉลากยา ที่เป็นกระดาษ และการเติบโตของเชื้อรา)</p>

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	สิ่งที่ร้านฯต้องเตรียม
	☐ ไม่มีสัตว์เลี้ยงในบริเวณที่ขายยาไม่ว่าจะเป็น สุนัข แมว กระต่าย ปลาตู้ เป็นต้น ☐ ไม่มีแหล่งที่ก่อให้เกิดความชื้นในบริเวณที่จัดเก็บยา เช่น ตู้ปลา แอร์น้ำ พัดลมไอน้ำ หน้าห้องน้ำ เป็นต้น ☐ ใช้พาเลท (Palate) ที่ทำจากพลาสติก หรือไม้เนื้อแข็ง รองพื้นก่อนจัดวางยา	<p>สิ่งที่ร้านฯต้องเตรียม</p> <p>-ตู้เย็น : ไม่ควรใช้ตู้แช่น้ำ ตู้ไค้ก ในการเก็บยา เพราะถ้าเปิดบ่อย (กรณีเป็นตู้ขายน้ำ) อุณหภูมิจะสูงขึ้นทุกครั้งที่เปิด ทำให้ไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิได้ตามกำหนด 2 – 8 C</p> <p>: กรณีใช้ตู้เย็นร่วมกับการเก็บของอื่น ๆ ให้แยกชั้นสำหรับการเก็บยา (ในตู้เย็น)ให้ชัดเจน ไม่วางปนกับของอย่างอื่นใส่ยาในกล่องพลาสติกหรือ ซองพลาสติกเพื่อป้องกันความชื้นในตู้เย็น</p> <p>: การวางเทอร์โมมิเตอร์ให้วางบนกล่องยาใกล้กับยามากที่สุด (ตำแหน่งเดียวกับยา) ไม่วางใกล้ช่อง Freeze เพราะจะเย็นจัดเกินไป (ต่ำกว่า 2 C)</p> <p>-กรณีตู้เย็นใบเล็ก มักให้ความเย็นมากเกินไป วิธีการช่วยควบคุม(เพิ่ม)อุณหภูมิ คือ ใช้ขวดใส่น้ำวางที่ฝาตู้ หลากๆใบ</p> <p>-ห้ามมีสัตว์เลี้ยงทุกชนิด ไม่มีข้อยกเว้นใดๆ</p> <p>- กรณีแอร์รั่ว มีน้ำไหล มีน้ำซึม ต้องรีบแก้ไข อย่าให้น้ำหยดลงมาโดนยา ทั้งในร้าน และ ในสต็อก</p>
5. บ้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ	☐ บ้ายอื่นๆ (ระบุ)	<p>- บ้ายแสดงใบอนุญาตขายยาตามกฎหมาย</p> <p>- บ้ายสีน้ำเงินแสดงชื่อ-รูปและเวลาปฏิบัติงานของเภสัชกร</p> <p>- ใบประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม (<u>ใบจริง</u>)</p> <p>- บ้ายจุดบริการโดยเภสัชกร - บ้ายบริเวณบริการตนเอง - บ้ายบริเวณให้คำปรึกษาโดยเภสัชกร</p> <p>- บ้ายเตือนการแพ้ยา - <u>บ้ายบอกสิทธิ์ผู้ป่วย</u></p>
6. การจัดหมวดหมู่ยา	☐ จัดหมวดหมู่ตามฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา [ ] อื่นๆ (ระบุ)..... ☐ บ้ายระบุมหมวดหมู่ยา เป็นภาษาไทย ที่ผู้บริโภคเห็น-เข้าใจได้ชัดเจน ถูกต้อง และครบถ้วน ☐ บ้ายภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่นๆ... ☐ ไม่พบยาที่ต้องจ่ายโดยเภสัชกร เช่น ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ นอกบริเวณให้บริการโดย	<p>-ตู้ยาอันตราย จัดเรียงตามฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา อยู่ด้านหลังเภสัช ให้เภสัชกรหยิบได้เท่านั้น ผู้รับบริการเอื้อมมือมาหยิบเองไม่ได้ มีป้ายหมวดหมู่ยาให้ผู้รับบริการเห็นชัดเจน (เพื่อว่าเวลาหยิบยา คนไข้จะได้เห็นว่าเภสัชกรหยิบยาตรงกับโรค หรือ อาการที่เป็นอยู่) .อาจใช้ภาษาไทยที่เข้าใจง่ายอย่างเดียว หรือ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษ ต้องมีภาษาไทยควบคู่ด้วย (ภาษาอังกฤษ อย่างเดียวไม่ได้ เพราะคนไข้จะอ่านไม่เข้าใจ)</p> <p>-บริเวณบริการตนเอง : ห้าม...มียาอันตรายวางปะปน ตย ที่พบบ่อย : Mybacin ซองเขียว ส้ม เหลือง เพราะมี Neomycin , Centrum Gold</p> <p>: กรณีอยากวางโซว์บนชั้นยา ขอให้ใช้เป็นกล่องเปล่า รูปภาพ วางบนชั้น ติดป้ายให้ชัดเจน “ <u>สอบถามหรือปรึกษารายละเอียดได้ที่ เภสัชกร</u> ”</p> <p>: <u>บริเวณบริการตนเอง</u> ใช้ชื่อภาษาไทยอย่างอื่นได้ โดยให้ความหมายเดียวกัน</p>

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	สิ่งที่ร้านฯต้องเตรียม
	เภสัชกร	
7. ตู้เย็นเก็บยา		<p>-มีการบันทึกอุณหภูมิ อย่างสม่ำเสมอ(มีกระดามบันทึก วันละ 2 ครั้ง)</p> <p>-มีระบบในการกำกับดูแลอุณหภูมิ (ตามข้อ 6)มีผู้รับผิดชอบในการบันทึกและมีรายงานแสดง</p>
8. อุปกรณ์ในการติดตามผลการรักษา	<p>*เครื่องชั่งน้ำหนัก *ที่วัดส่วนสูง</p> <p>*เครื่องวัดความดันโลหิต ☐</p> <p>*เครื่องเจาะปลายนิ้ววัดระดับน้ำตาลในเลือด</p> <p>☐ ที่วัดอุณหภูมิร่างกาย</p> <p>☐ การบันทึกประวัติ/บันทึกการติดตามผู้ป่วยต่อเนื่อง</p> <p>☐ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ .....</p> <p>☐ อื่นๆ (ระบุ).....</p>	<p>ต้องมี - เครื่องชั่งน้ำหนัก -ที่วัดส่วนสูง – เครื่องวัดความดันโลหิต – ที่วัดอุณหภูมิ</p> <p>ต้องมีการบันทึกประวัติผู้ป่วย Patient Profile ทั้งนี้ สามารถเก็บบันทึกในรูปแบบ</p> <p>: โปรแกรม POS ในระบบต่างๆที่ร้านใช้ (มักจะอยู่ในโปรแกรมร้านยา) จะเป็นโปรแกรมสำเร็จรูป หรือ โดยการสร้าง Folder ใน Word หรือ ใน Xcel เอง แสดงให้เห็น หรือ มีข้อมูลคนไข้จริงแสดง หรือมีสมุดบันทึก แฟ้ม (ใช้บันทึกประวัติโดยการเขียน) และมีการติดตามผู้ป่วย</p>
9. อุปกรณ์นับเม็ดยา	<p>☐ มีเฉพาะยาที่เป็นแผง ☐ มียานับเม็ดจำหน่าย ☐ ชุดทำความสะอาดอุปกรณ์นับยา</p> <p>☐ มีถาดนับยา อย่างน้อย 2 ถาด สำหรับ</p> <p>[ ] ยาทั่วไป [ ] กลุ่มเพนนิซิลิน [ ] กลุ่ม NSAIDs [ ] กลุ่มซัลฟา</p> <p>☐ ใซ้ช้อนนับยา แยกประเภท</p> <p>☐ อุปกรณ์ต่างๆ มีการติดป้ายแสดง ไม่สับสน</p>	<p>- มีถาดนับยา 3 ถาด Pen. , Nsaid ยาทั่วไป (เกณฑ์ร้านยาคุณภาพ :ไม่มี Pen จะมีเพียง 2 ถาด ก็ได้) และให้ติดสติ๊กเกอร์ หรือ label ทั้งถาด และ ที่นับ อย่าให้สลับกัน (เกณฑ์ GPP ต้องมี 3 ถาด)</p> <p>-การแยกช้อนตักยาต้องมีวิธีที่ป้องกันการปนเปื้อน : บางร้านใซ้ช้อนพลาสติก มีหลายอัน ใซ้แต่ละครั้งแล้วแยกวางไว้ และล้างเมื่อสิ้นสุดวัน</p> <p>-กรณีใซ้แอลกอฮอล์เช็ดถาดนับยา มีขวดแอลกอฮอล์ และ ที่ใใส่สำลี และใให้มีกล่องใใส่เศษขยะสำลีที่ใซ้เช็ดแล้ว (ทั้ง)</p> <p>-ถาดนับยา มีที่เก็บเมื่อสิ้นสุดวัน ไม่วางปล่อยทิ้งไว้ ควรทำความสะอาดและเก็บเข้าลิ้นชัก หรือ ใใส่กล่อง</p>

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	สิ่งที่ร้านฯต้องเตรียม
	☐ การจัดเก็บถาดนํยาเหมาะสม ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนหรือหยิบผิด	
10. ภาชนะบรรจุยา	☐ ยาอยู่ในภาชนะเดิม ไม่มีการเปลี่ยนถ่ายภาชนะ และฉลากยาครบถ้วน ☐ ช่องบรรจุยาตามมาตรฐาน ☐ ของสีชา ป้องกันแสง ☐ ช่องบรรจุยามีการเขียนชื่อยา ข้อมูลการใช้ยาที่จำเป็นครบถ้วน ☐ ช่องบรรจุยามีชื่อร้านยา พร้อมเบอร์ติดต่อ บนซองยา มีที่ให้เภสัชกรลงลายมือชื่อ ☐ อื่นๆ เช่น ขวดบรรจุยา.....	<p>ยาอยู่ในภาชนะเดิม ไม่มีการแบ่งกรณีแบ่งแ่งมาเป็นเศษ ไม่มีกล่อง : ให้ใส่ซอง (สีชา หรือไม่ชา ตามประเภทยา) หรือหากกล่องพลาสติกเก็บยาให้ปะปนกัน Label ชื่อยา Lot วันหมดอายุ Label อายุตามที่ระบุในแ่ง</p> <p>กรณียานับปลีกแบ่งมา 100 เม็ด ให้ Label ชื่อยา Lot บริษัท วันแบ่งบรรจุ วันหมดอายุ (1 ปี นับจากวันแบ่งบรรจุ) ปกติไม่แนะนำให้มีการแบ่งยานับปลีกมา เนื่องจากมีความเสี่ยงเรื่องคุณภาพ ถ้าเลียงได้ ควรเลือกชนิดแ่งมากกว่า -ซองยา ต้องมีชื่อร้าน เบอร์โทร เพื่อให้ติดต่อกลับได้เวลามีปัญหา จะเขียน หรือ พิมพ์ ก็ได้</p> <p>รายละเอียดบนซอง ต้องมีให้ครบ ชื่อ Trade name ชื่อสามัญ จำนวน วิธีใช้ รักษาอะไร ค่าเตือน และ วันหมดอายุที่สำคัญ มีช่องให้เภสัชกรลงชื่อ..บนซองยา เวลาเซ็นต์ ควรตัวบรรจงให้อ่านออก</p> <p>อย่าลืมต้องมีของสีชาเตรียมไว้ และ เภสัชกรรู้ได้อย่างไร ว่ายาไหนต้องใส่ซองสีชา</p> <p>คำตอบ : ให้มี list อยู่ในเอกสารคุณภาพ ที่ขวดอาจจะติด สติกเกอร์ดำ หรือ Mark เมจิกดำ ที่ฝา หรือ ที่ฉลาก หรือวิธีการอื่นๆที่ ทำให้รู้ได้ว่ายาในขวดนี้..ต้องใส่ซองสีชา (ห้ามตอบว่าใช่จ้า)</p>
11. ฉลากช่วยและเอกสารให้ความรู้	☐ มีฉลากช่วย ☐ สำเร็จรูป ☐ จัดทำเอง ☐ จัดบอร์ดให้ความรู้แก่ผู้มารับบริการ ☐ แยกเอกสารให้ความรู้และเอกสารโฆษณาประชาสัมพันธ์ชัดเจน ☐ เอกสารหรือแผ่นพับให้ความรู้ที่เหมาะสม น่าเชื่อถือ ☐ เอกสารโฆษณา ประชาสัมพันธ์	<p>มีฉลากช่วย สามารถจัดทำเอง หรือ ใช้ของที่ บริษัทแจก</p> <p>บอร์ดความรู้ไม่จำเป็นต้องมี</p> <p>ต้องแยก...แผ่นพับโฆษณา กับ แผ่นพับวิชาการ ให้ชัดเจน (อธิบายแล้วข้อแรกๆ)</p>

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	สิ่งที่ร้านฯต้องเตรียม
	<p>ขออนุญาตถูกต้อง เหมาะสม</p> <p>☐ การจัดวางสื่อให้ความรู้และสื่อโฆษณาสำหรับผู้มารับบริการได้รับคำยินยอมอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรจากเภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ</p> <p>☐ อื่นๆ</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>12. ตำราและแหล่งข้อมูลด้านยา</p>	<p>☐ Drug Information Handbook</p> <p>☐ MIMS / MIMS Annual</p> <p>☐ อื่น</p> <p>☐ Internet / website.....</p> <p>.....</p>	<p>มีเอกสารสำหรับการสืบค้น ตำรายาที่เราใช้บ่อยๆ</p> <p>ถ้าเป็น internet จะต้องสามารถแสดง หรือ เข้า web ให้ผู้เยี่ยมสำรวจเห็นได้ทันที (ให้แน่ใจว่าเข้าไปเช็ค หา ข้อมูลจริง)</p>
<p>13. อุปกรณ์เพิ่มความร่วมมือการใช้ยา (ถ้ามี)</p>		<p>ปกติข้อนี้ มักไม่ค่อยมี สามารถตอบได้เลยว่าไม่มี (ตย. อุปกรณ์พ่นยาแก้หอบ)</p>

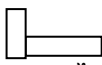

มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	การเตรียมการของร้านฯ
1. เกสัชกร	☐ สวมเสื้อกาวน์สีขาว แสดงตนว่าเป็นเกสัชกรต่อผู้รับบริการชัดเจน ☐ ป้ายแสดงตนของเกสัชกรที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ มีรูปชื่อเกสัชกร เลขที่ใบอนุญาต และเวลาปฏิบัติการ ชัดเจน ☐ มีป้ายแสดงตนสำหรับเกสัชกรเสริมทำนองอื่นไว้ชัดเจน ครบถ้วน ☐ มีสุภาพอนามัยดี มีมนุษยสัมพันธ์ และทักษะการสื่อสารเหมาะสม ☐ มีการแสดงข้อความภาษาไทยแจ้งต่อผู้มารับบริการว่า “เกสัชกรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ ไม่สามารถขายยาในบริเวณนี้ได้” ในกรณีที่เกสัชกรไม่อยู่	<p>-เกสัชกรต้องสวมเสื้อกาวน์ชัดเจน</p> <p>-เวลาเกสัชกรไม่อยู่ ต้องปิดบังยาอันตรายไม่ให้ลูกค้าเห็นและทำให้ลูกค้าเห็นชัดเจนว่าไม่มีเกสัชกรอยู่ จะไม่ขายยา (คำว่าขาย ตามกฎหมาย หมายถึง ตั้ง แสดง โชว์ วางให้เห็น)</p> <p>-ต้องมีป้ายแสดงตน (เกสัชกรที่ปฏิบัติหน้าที่ขณะนี้)</p>
2. พนักงานร้านยา (ถ้ามี)	☐ มีพนักงานร้านยา ..... คน ☐ สุขภาพอนามัยดี ☐ แต่งกายหรือแสดงตนแตกต่างกับเกสัชกรชัดเจน ไม่ทำให้สับสน ไม่ใช่ชุดฟอร์มสีขาว ☐ ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแล	<p>-กรณีมีผู้ช่วยคนอื่น สามิ ภรรยาที่เป็นผู้ช่วย (ไม่ใช่เกสัชกร) การแต่งกายต้องไม่ทำให้ผู้รับบริการคิดว่าเป็นเกสัชกร</p> <p>-มีการกำหนดหน้าที่ของพนักงาน ผู้ช่วยคนอื่นในร้าน (เช่น มีหน้าที่ : เติมยา เช็ควินิจฉัย บันทึกรายการเข้าระบบ ตรวจรับยา</p>

	<p>ของเภสัชกร</p> <p>☐ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของพนักงานร้านยาชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>☐ ผ่านการประเมิน และ/หรือ ผ่านการอบรม ตามที่อย. กำหนด</p>	
<p>3. เอกสารคุณภาพ</p>	<p>☐ มีเอกสารแนวทางการปฏิบัติ หรือมาตรฐานในการให้บริการ หรือการดูแลผู้ป่วย</p> <p>☐ มีระบบจัดการข้อมูลผู้ป่วย เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ เพิ่มข้อมูล</p> <p>☐ มีการจัดทำและควบคุมบัญชีรายการยาตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>☐ มีการเก็บเอกสารทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับร้านยาและการประกอบวิชาชีพพร้อมทั้งหนังสือแจ้งเวียนถึงร้านยา ไว้อ้างอิง</p> <p>☐ มีการบันทึกการรับและจ่ายยาประเภทต่างๆ</p> <p>☐ มีการจัดเก็บเอกสารคุณภาพ และเอกสารสำคัญในการปฏิบัติงาน ไว้อ้างอิง</p> <p>☐ อื่นๆ</p>	<p>ทั้งนี้ ให้จัดเตรียมเพิ่มเอกสารคุณภาพ ประกอบด้วย</p> <p>1 หน้าที่ผู้ช่วยแต่ละคนในร้าน</p> <p>2 จัดทำ Guide Line (แนวทางปฏิบัติ) ในการจ่ายยาโรคต่างๆ กรณีมีเภสัชกรมากกว่า 1 คน หรือ Part Time เพราะจะได้มีแนวทางการทำงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถ Xerox จากคู่มือ / แนวทาง ของอาจารย์มหาวิทยาลัยต่างๆ โดยเตรียมไว้สำหรับโรคที่พบบ่อยที่ร้านยา</p> <p>3 มีแฟ้ม หรือ ชั้นสำหรับเก็บแบบฟอร์ม / เอกสารที่ต้องมี : รายงาน ADR , ใบ Refer (กรณีมีการ Refer หรือพบ ADR ให้จัดทำสำเนาไว้ด้วย..)ผู้สำรวจอาจจะถามและขอดูตัวอย่าง (ถ้าเคยทำ แต่ถ้าไม่เคยทำ ให้แสดงเฉพาะแบบฟอร์มเปล่า)</p> <p>4 มีแบบฟอร์มรายงานต่างๆ ขย. 7 ขย.10 ยส.3</p> <p>5 แนวทางในการจัดการยาที่ใกล้หมดอายุ...เดือน (เช็ดยังไง กรณีดึงรายการยาที่ใกล้หมดอายุจากระบบคอมพิวเตอร์ จะแน่ใจอย่างไรว่าบน Shelf ตรงกับรายการที่ดึงจากระบบ...อธิบายโดย ไปเช็คยาบน shelf จริง ว่าถูกต้องตรงตามรายงานหรือไม่ กำหนดการเช็คยาทุก...เดือน มีขั้นตอนอย่างไร ใครรับผิดชอบ มีการมอบหมายให้ใคร (กรณีอยู่คนเดียว บอกปากเปล่าได้ เพราะทำคนเดียว กรณีมีผู้ช่วย หรือ คนอื่นช่วยในร้าน ไม่ว่าจะใครก็ตาม ต้องกำหนดหน้าที่ให้ชัดว่าทำหน้าที่อะไรบ้าง</p> <p>6 จัดทำรายงานตามกฎหมายกำหนด : ได้แก่</p> <p>รายงานชื่อยา</p> <p>รายงานขายยาควบคุมพิเศษ</p> <p>รายงานการขายยาเสพติดให้โทษประเภท 3</p> <p>รายงานการขายวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท</p> <p>รายงานการขายยาที่ กระทรวงกำหนด (Dextro Tab และ Syr , Tramadol , ยาน้ำผสม Antihistamine , ยาสูตรเดี่ยว และสูตรผสม</p>

		Brompheniramine Maleate และ Phenylephrine Hcl *** ทราบว่าป็นยากลุ่มใด ให้ดูที่ ฉลาก กล่อง จะเขียนชัดเจน ***
4. บันทึกการให้บริการ	☐ มีการจัดทำบันทึกการให้บริการ ☐ บันทึกประวัติผู้รับบริการ และการเข้ารับบริการหรือปรึกษาด้านยา และสุขภาพ ☐ บันทึกประวัติการใช้ยาต่อเนื่อง ☐ รายงาน ADR ☐ บันทึกการรับและจ่ายยาประเภทต่าง ๆ ☐ ไบส่งต่อผู้ป่วย	อธิบายแล้ว
5. ระบบการจัดการเอกสาร/ข้อมูล	☐ มีระบบการจัดเก็บเอกสารข้อมูล ☐ แฟ้มเอกสาร ☐ คอมพิวเตอร์ ☐ อื่นๆ... ☐ สะดวกต่อการสืบค้นหรือทวนสอบในภายหลัง	อธิบายไปแล้ว

<p>6. แนวทางการป้องกันความเสี่ยง</p>	<p>มีการจัดระบบการป้องกันความเสี่ยงในร้านและในเรื่องยา</p> <p>☐ การระบุผู้ขายยา และการค้นหาความต้องการที่แท้จริง</p> <p>☐ การจ่ายยาผิด (triple check) / ยาพ้องรูปเสียงคล้าย (LASA: Look-alike/Sound-alike)</p> <p>☐ การควบคุมกำกับอายุยา การดำเนินการกับยาหมดอายุ</p> <p>☐ สมุดบันทึก ☐ สติกเกอร์สี</p> <p>☐ คอมพิวเตอร์ ☐ อื่นๆ.....</p> <p>☐ การจัดเรียงยาแบบ FEFO (First Expired First Out)</p> <p>☐ มีบริเวณหรือภาชนะเก็บยาหมดอายุ หรือยาเสื่อมคุณภาพ ที่ไม่อยู่ในบริเวณที่ขายยา เพื่อรอการส่งคืน พร้อมทำป้ายแสดงชัดเจน</p> <p>☐ การเก็บรักษาคุณภาพยา (แสง ความชื้น อุณหภูมิ)</p> <p>☐ การแพ้ยา ☐</p> <p>การป้องกันอัคคีภัย</p> <p>☐ การจัดการควบคุมฉลากยา ในกรณีที่มีการแบ่งบรรจุยา/เปลี่ยน</p>	<p>ความเสี่ยง</p> <p>-เรื่องยาใกล้/หมดอายุ</p> <p>-เด็กมาซื้อยา จะขายหรือไม่</p> <p>-ความเสี่ยงเรื่องจ่ายยาผิด</p> <p>*กรณีพ้องรูป เช่น กล่อง ยา บ. Pfizer : ความแรงต่าง กล่องเหมือนกัน ให้วางสลับ ป้องกันการ หยิบผิด หรือวางกล่องคนละแนว </p> <p>*กรณีจ่ายยา ป้องกันความผิดพลาดในการจ่ายยา จะ Double check ตัวเองอย่างไร</p> <p>: ให้อ่านฉลากก่อนนับยาใส่ซอง นับยาเสร็จ ให้ดูฉลากที่ขวด หรือ กล่องอีกครั้ง ก่อนวางเก็บเข้าชั้น</p> <p>: ตอนจ่ายยาให้คนไข้ พลิกดูซองยาด้านสีที่มองเห็นแผง/เม็ดยา อธิบายวิธีใช้ให้ชัดเจน พร้อมคำแนะนำ</p> <p>-การเรียงยาเข้าชั้น <u>ต้องเช็คดูวันหมดอายุในชั้นเดิมก่อนเติมยาในชั้น</u> เนื่องจากของที่เข้ามาที่หลังอาจมีอายุยาเหลือน้อยกว่า</p> <p>- นอกเหนือจากการต้องระบุ ชื่อ Lot วันหมดอายุ ในยาที่แบ่งมาจำหน่ายแล้วนั้น...</p> <p><u>-ยาที่แบ่งบรรจุ ทุกอย่าง ต้องมีเอกสารกำกับยาให้ครบ อย่างน้อย 1 แผ่น พับแนบไว้ในซองยาบชั้นพร้อมที่จะหยิบให้คนไข้ได้ทันทีที่คนไข้ขอ (โดยมี ดันฉบบเอกสารกำกับยาใส่แฟ้มเก็บไว้ ทุกรายการที่แบ่งซื้อมา เพื่อ Xerox มาวางแทนใบที่ให้คนไข้ไป)</u></p> <p>*** ข้อนี้เป็นกรป้องกันเภสัชกร กรณีที่ผู้ซื้อยาเกิดความเสียหายจากการใช้ยา หรือ แพ้ยา (PL Law) **</p>
--------------------------------------	---	--

	<p>ภาชนะบรรจุ เฉพาะยาแผง</p> <p>☐ มีฉลากระบุชื่อยา เลขที่การผลิตและวันหมดอายุชัดเจน</p> <p>☐ มีการแบ่งบรรจุในปริมาณที่เหมาะสม</p> <p>☐ มีเอกสารกำกับยาของยานั้น พร้อมให้บริการ</p> <p>☐ ในกรณีที่มีการจัดแสดงกล่องตัวอย่างยาอันตราย ในบริเวณส่วนบริการตนเอง</p> <p>☐ มีป้ายระบุให้ปรึกษาเภสัชกรก่อนการใช้ยา</p> <p>☐ อื่น ๆ .....</p>	<p>- การดูทะเบียนยา</p> <p>1A ยาแผนปัจจุบัน ยาเดี่ยว 2A ยาแผนปัจจุบัน สูตรผสม</p> <p>1C , 2C ทะเบียนยานำเข้า</p> <p>- <u>ยา</u> ทุกรายการที่มีในร้าน ต้องมีเอกสารกำกับยา</p>
<p>7. การศึกษาต่อเนื่อง</p>	<p>☐ เภสัชกร มีการศึกษาต่อเนื่อง (5 ปี 100 เครดิต และไม่ต่ำกว่า ปีละ 10 เครดิต)</p> <p>รูปแบบการศึกษาเรียนรู้</p> <p>☐ ศึกษาด้วยตนเองผ่านวารสาร / เว็บไซต์</p> <p>☐ เข้าประชุม อบรมสัมมนา</p> <p>☐ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างเภสัชกรหรือประสบการณ์จริง</p> <p>☐ อื่น ๆ .....</p>	<p>ให้ศึกษาต่อเนื่องตามที่ พรบ.วิชาชีพ กำหนด..</p>
<p>8. ตัวชี้วัดคุณภาพร้านยา</p>	<p>☐ ประเมินความสำเร็จในด้านการขายตัวชี้วัด.....</p>	<p>ยอดขายและจำนวนลูกค้า</p>

	☐ ประเมินคุณภาพบริการของร้าน ตัวชี้วัด.....	
--	---	--

มาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	การเตรียมเพื่อการตรวจ
1. การคัดเลือกยาและผลิตภัณฑ์ที่ นำเข้าจำหน่ายในร้านยา การ ควบคุมคุณภาพยาและวัน หมดอายุ	<p>แหล่งจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์</p> <p>☐ บริษัทผู้ผลิต/ ผู้จัดจำหน่าย ☐ ยี่ปั้ว</p> <p>☐ ผ่านสำนักงานใหญ่/ แผนกจัดซื้อ ☐ ส่งผลิตหรือนำเข้าเอง</p> <p>เกณฑ์การคัดเลือกผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ</p> <p>☐ ผลิตภัณฑ์ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตที่ดี GMP</p> <p>☐ มาจากแหล่งที่เชื่อถือได้</p> <p>☐ ขออนุญาตถูกต้องตามกฎหมาย</p> <p>☐ มีใบสั่งของ บัญชีซื้อ บัญชีขายตามกฎหมายกำหนด ถูกต้อง (มีการลงลายมือชื่อที่ครบถ้วน)เป็นปัจจุบัน</p> <p>☐ มีระบบเผื่อระวังหรือบัญชีควบคุม กำกับ และจัดการยาหมดอายุ</p> <p>☐ มีบันทึกการขายยาที่ส่งคืน หรือ ขอเปลี่ยนจากผู้ซื้อ</p> <p>☐ มีบันทึก การตรวจสอบสภาพก่อนกลับเข้าคลังสินค้า โดยผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ</p> <p>☐ ไม่มียาหมดอายุ และ/หรือ ยาเสื่อมคุณภาพในพื้นที่ขาย/ให้บริการ</p>	<p>-อธิบายไปตามจริง เรื่องการเลือกซื้อยา</p> <p>คำถามเพิ่มเติม : การส่งยาของยี่ปั้ว ใช้รถติดแอร์หรือไม่ ตามมาตรฐานควรเลือกยี่ปั้วที่ควบคุมอุณหภูมิในการขนส่งยามาที่ร้าน แต่ตจว. อาจจะไม่มีทางเลือกยี่ปั้วได้ (ตอบไปตามจริง เนื่องจากไม่มีให้เลือก)</p>
2. การเก็บรักษายาในร้านและยา สำรอง	<p>☐ เก็บยาในสภาวะอุณหภูมิที่สอดคล้องกับฉลากและเอกสารกำกับยา</p> <p>☐ มีการจัดการหลีกเลี่ยงแสงแดด อย่างเป็นไปตามหลักวิชาการเพื่อให้ยานั้นคงคุณภาพที่ดี</p> <p>☐ พื้นที่เก็บสำรองยา สะอาด มีระเบียบและเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์</p>	อธิบายแล้วข้างต้น

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	การเตรียมเพื่อการตรวจ
	☐ มีการบันทึกและติดตามอุณหภูมิต่อห้องของยาที่เก็บในตู้เย็นภายในร้าน และคลังยา ☐ การควบคุมเก็บรักษาควบคุมพิเศษ วัตถุออกฤทธิ์ และยาเสพติดให้โทษฯ เป็นสัดส่วน รัศกุ่ม มีปริมาณพอเหมาะและสามารถตรวจสอบได้ ☐ มีการสำรองยาและเวชภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความจำเป็นของชุมชน	
3. การส่งเสริมการใช้ยาที่เหมาะสม	☐ ไม่มีการจำหน่ายยาชุด ☐ ไม่มีการแบ่งบรรจุยาเตรียมไว้ขาย (pre-pack) ☐ ไม่มีการเปลี่ยนถ่ายภาชนะบรรจุยา ☐ มีคู่มือและแนวทางการจ่ายยาเพื่อให้เกิดการใช้ยาอย่างเหมาะสม (Rational Drug Use system) ☐ มีแนวทางในการจ่ายยาปฏิชีวนะอย่างเหมาะสม และเป็นไปตามมาตรฐานกำหนด ☐ มีแนวทางในการจ่ายยาที่เหมาะสมอื่นๆ เช่น	<p>-Vit C สามารถนับไว้เป็นซองๆได้ แต่ต้อง label ฉลากให้ครบถ้วน และ prepack ไม่เกิน 1-2 วัน</p> <p>-แนวทางการจ่ายยาควรมีไว้ และแสดงให้ผู้เยี่ยมสำรวจเห็น เป็นคู่มือ หรือ เอกสารการอบรม หรือ xerox</p>
4. การให้บริการเภสัชกรรม	☐ มีแนวทางในการคัดกรองโรค (Screening) ☐ ชักประวัติเพื่อค้นหาความต้องการที่แท้จริงของผู้มารับบริการชัดเจน WHAAMAD ☐ มีแนวทางการส่งมอบยา [ ] การทำ SOAP Note [ ] การเลือกภาชนะบรรจุยาที่จ่ายอย่างเหมาะสม [ ] การเขียน “ชื่อยา” บนซอง/ภาชนะบรรจุยา	<p>-จัดเตรียมแนวทางการคัดกรองโรค เบาหวาน ความดันโลหิตสูง</p> <p>-<u>แนวทางการส่งมอบยา</u> : ผู้เยี่ยมสำรวจจะดูการปฏิบัติจริง เมื่อผู้รับบริการเข้ามาซื้อยาในขณะที่ตรวจอยู่ ให้เภสัชกรปฏิบัติงาน (จ่ายยา) ไปตามปกติและเป็นไปตามแนวทางการจ่ายยา (เริ่มจากการ ชักประวัติ ให้ครบ : ใครเป็น เป็นอะไร อากาการ? โรคประจำตัว? แพ้ยา? กินยาอะไรมาแล้ว? ...หยิบยา บรรจุของ label ให้ครบ.... จ่ายยา...ให้คำแนะนำ คำเตือน)</p>

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	การเตรียมเพื่อการตรวจ
	<p>[ ] การแนะนำการใช้ยาด้วยวาจา</p> <p>[ ] การแนะนำการใช้ยาเป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>[ ] การให้คำปรึกษาแนะนำเรื่องยาและการปฏิบัติตนเพื่อสุขภาพ</p> <p>☐ ข้อมูลผลลากยาครบถ้วน</p> <p>[ ] ชื่อร้าน (ระบุสาขา) พร้อมเบอร์ติดต่อ [ ] ชื่อผู้ชื้อยา [ ] วันที่จ่ายยา [ ] วันหมดอายุ</p> <p>[ ] ชื่อยา [ ] ขอบ่งใช้ [ ] วิธีชื้อยา [ ] ข้อควรระวังในการชื้อยา [ ] ชื้อแนะนำเฉพาะยา</p> <p>[ ] ชื้อเภสัชกรผู้จ่ายยา</p> <p>☐ มีแนวทางในการติดตามการใช้ยา (Drug Monitoring)</p> <p>☐ มีแนวทางในการจัดการปัญหาที่เกิดจากการชื้อยา (Drug-related Problem)</p> <p>☐ มีแนวทางดูแลผู้ป่วยต่อเนื่องที่ชัดเจน เหมาะสม</p> <p>☐ มีการให้คำปรึกษาแนะนำด้านยาในกลุ่มใดหรือไม่ .....</p> <p>☐ มีการเฝ้าระวังการแพ้ยา [ ] แนวทางการประเมินการแพ้ยา [ ] บัตรแพ้ยา</p> <p>☐ มีการเฝ้าระวังและรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการชื้อยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ APR (Adverse Product Reaction)</p> <p>☐ มีการกำหนดขอบเขตการให้บริการและการส่งต่อผู้ป่วยที่ชัดเจน</p>	<p>-การCheck Drug Interaction ทำอย่างไร ?</p> <p>-มี ตย. Patient Profile ไว้</p> <p>-บัตรแพ้ยา ต้องมีไว้ให้คนชื้อ (ส่วนมากร้านฯ ทำขึ้นเอง)</p> <p>-คำถาม : กรณีคนชื้อแพ้ยาที่จ่ายไป เภสัชกรทำอะไรเมื่อกลับมาที่ร้าน</p> <p>คำตอบ : ออกบัตรแพ้ยาให้ และแจ้งคนชื้อให้ทราบ แนะนำให้ดื่มน้ำมากๆ อาจให้ยาแก้แพ้ หรือ ส่งเข้า รพ กรณีที่แพ้มากๆ</p> <p>-คำถาม : มีการติดต่อประสานงานกับหน่วยบริการใกล้เคียง เพื่อการส่งต่อหรือไม่</p> <p>-คำตอบ : ตอบไปตามจริง ไม่ต้องกังวลหากไม่เคยประสานการส่งต่อ แต่เภสัชกรร้านจะต้องออกไป refer ให้ และแนะนำไปสู่หน่วยบริการที่ เหมาะสม</p>

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	การเตรียมเพื่อการตรวจ

มาตรฐานที่ 4 การปฏิบัติตามกฎระเบียบและจริยธรรม

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	การเตรียมการเพื่อการตรวจ
1. ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	☐ ถูกต้อง (ตรวจสอบกับทะเบียนสภาเภสัชกรรมด้วย) ☐ ไม่เคยถูกดำเนินการเรื่องจรรยาบรรณ หรือเพิกถอนใบอนุญาตฯ ☐ ไม่อยู่ระหว่างพักใช้ใบอนุญาตฯ ☐ แจ้งเภสัชกรแทน (จภก.1) กรณีเภสัชกรอื่นมาปฏิบัติงานแทน	กรณีเภสัชกรอื่นมาปฏิบัติงานแทนให้แจ้งเภสัชกรแทน (จภก.1)
2. ใบอนุญาตขายยา	☐ มียาถูกต้องตรงตามใบอนุญาต ☐ ไม่มียาที่ต้องติดตามการใช้ (SMP) (กรณีถ้าต้องมี ADR Profile ที่ชัดเจน) ☐ จัดทำบัญชีชื่อ-ขายยาที่ถูกต้อง ตามกฎระเบียบ ☐ จัดเก็บใบสั่งยาและเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นหลักฐาน	จัดเตรียมให้ครบทุกข้อ
3. การจำหน่ายยาเมื่อเภสัชกรไม่อยู่	☐ ปิดบัง/ปิดล็อก บริเวณตู้เก็บยาอันตราย / ยาควบคุมพิเศษ / ยาที่ต้องจ่ายโดยเภสัชกร ☐ แสดงป้ายแสดงให้ผู้รับบริการทราบและเห็นชัดเจน ☐ มีระบบป้องกัน การจำหน่ายยาโดยพนักงานอื่นที่ไม่ใช่เภสัชกร	อธิบายแล้ว
4. สิทธิผู้ป่วย	☐ มีการติดประกาศสิทธิผู้ป่วยให้ผู้รับบริการทราบและเห็นได้ชัดเจน ☐ เก็บรักษาความลับและป้องกันข้อมูลของผู้ป่วย	จัดเตรียมตามแบบที่ให้

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	การเตรียมการเพื่อการตรวจ
5. การจ่ายยาควบคุมพิเศษ วัตถุประสงค์พิเศษ ยาเสพติดให้โทษฯ	☐ มีการจัดเก็บรัดกุม มีกุญแจล็อก ป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลที่ไม่ใช่เภสัชกร ☐ มีการกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายยากลุ่มดังกล่าว ☐ มีใบสั่งยาหรือมีหลักเกณฑ์การจ่ายที่เป็นรูปธรรม ☐ มีบันทึกการให้บริการชัดเจน	
1. การไม่จำหน่ายสุรา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุหรี่ และผลิตภัณฑ์ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย	☐ ติดป้ายห้ามสูบบุหรี่ในร้านยา ตามที่กฎหมายกำหนด ☐ ไม่พบการจำหน่ายเหล้า สุรา เบียร์ ไวน์ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุหรี่ ☐ ไม่พบผลิตภัณฑ์ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ยาไม่มีทะเบียนยาปลอม	ต้องติดป้ายห้ามสูบบุหรี่ในร้านยาปลอม : คือยาที่ไม่มีเลขทะเบียน

มาตรฐานที่ 5 การให้บริการและการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม

ประเด็นมาตรฐาน	กรอบการประเมิน	การเตรียมการเพื่อการตรวจ
1. การบริการข้อมูลและให้ความรู้และคำปรึกษาเรื่องยาและสุขภาพแก่ชุมชน	☐ ร้านยามีส่วนร่วมในการให้ความรู้ด้านยาและสุขภาพแก่ประชาชน ☐ ประชาชนได้มารับบริการซักถามปรึกษาปัญหาด้านยาและสุขภาพ ☐ การดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับผู้มารับบริการในร้านยาโดยบุคลากรอื่นซึ่งมิใช่เภสัชกรหรือพนักงานร้านยา ได้รับคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเภสัชกร และเภสัชกรควบคุมกำกับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในร้านยาให้ถูกต้องตามกฎหมาย	ข้อนี้ ตอบตามจริง ถ้าไม่เคยออกไปร่วมในชุมชนก็ไม่มีอะไร
2. ร่วมในโครงการรณรงค์ด้านสุขภาพ	☐ มีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์ด้านสุขภาพร่วมกับหน่วยงานและองค์กรด้านสาธารณสุข กิจกรรม.....	ให้ตอบตามจริงได้ ไม่มีผลต่อการประเมิน
3. ร่วมค้นหาและแก้ไขปัญหาด้านยาของชุมชน	☐ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้านยาและสุขภาพของชุมชน กิจกรรม.....	ให้ตอบตามจริงได้ ไม่มีผลต่อการประเมิน

ขั้นตอนเมื่อตรวจประเมินเสร็จ

- 1 ผู้เยี่ยมสำรวจฯ จะต้องมีการสรุปประเด็นการตรวจ และประเด็นที่ต้องแก้ไข ให้ร้านรับทราบ พร้อมลงนาม เป็นการสรุปเพื่อให้เข้าใจตรงตามกันทั้ง 2 ฝ่าย
- 2 เอกสารการแจ้งแก้ไข จะส่งกลับมาที่ร้าน (หลังจากวันที่ไปตรวจ) และร้านฯจะต้องส่งรายงานการแก้ไขให้สำนักรับรองฯ (เป็นภาพ ก่อน และ หลัง การแก้ไข เรียงตามข้อของมาตรฐาน โดยเร็วที่สุด หรือ ภายใน 30 วัน หลังจากวันที่ถูกเยี่ยมสำรวจ โดยส่งทาง E-mail address: papc@pharmacycouncil.org ได้ หรือ สามารถส่งรายงานการแก้ไขกลับมาทันทีในวันที่ถูกเยี่ยมสำรวจนั้นๆได้เลย
- 3 ร้านฯ สามารถโทรสอบถามรายละเอียดปัญหากับผู้เยี่ยมสำรวจได้ตามความเหมาะสม
- 4 กรณีส่ง email แล้วไม่ได้รับการ reply ตอบ ให้โทรสอบถามไปยังสำนักรับรอง ฯ